

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 17. syyskuuta 2013
(OR. en)**

10505/13

**Toimielinten välinen asia:
2012/0230 (NLE)**

LIMITE

**TRANS 301
MAR 69
AVIATION 74
ESPACE 42
RELEX 484
CH 25
AELE 34**

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välinen
eurooppalaisia satelliittinavigointiohjelmia koskeva YHTEISTYÖSOPIMUS

EUROOPAN UNIONIN
JA SEN JÄSENVALTIOIDEN
SEKÄ SVEITSIN VALALIITON VÄLINEN
EUROOPPALAISIA
SATELLIITTINAVIGOINTIOHJELMIA KOSKEVA
YHTEISTYÖSOPIMUS

EUROOPAN UNIONI

ja

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

IRLANTI,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

KROATIAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARI,

MALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

jotka ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sopimuspuolia, jäljempänä 'jäsenvaltiot',

sekä

SVEITSIN VALALIITTO, jäljempänä 'Sveitsi',
jäljempänä 'osapuoli' tai 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON yhteiset edut erityisesti siviilitarkoituksiin suunnitellun maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän (GNSS) kehittämisessä,

PANEVAT MERKILLE eurooppalaisten GNSS-ohjelmien merkityksen Euroopan unionin ja Sveitsin navigointi- ja tietoinfrastruktuurille,

OTTAVAT HUOMIOON GNSS-sovellusten lisääntyvän kehittämisen Euroopan unionissa, Sveitsissä ja muualla maailmassa,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan unionin, sen jäsenvaltioiden ja Sveitsin yhteisen edun tehdä pitkäaikaista yhteistyötä satelliittinavigoinnin alalla,

TUNNUSTAVAT Sveitsin tiiviin osallistumisen Galileo- ja EGNOS-ohjelmiin aina ohjelmien määrittelyvaiheista lähtien,

OTTAVAT HUOMIOON avaruusneuvoston päätöslauselmat, erityisesti Euroopan avaruuspolitiikasta 22 päivänä toukokuuta 2007 annetun päätöslauselman ja Euroopan avaruuspolitiikan edistämisestä 29 päivänä syyskuuta 2008 annetun päätöslauselman, joissa todetaan, että Euroopan unioni, Euroopan avaruusjärjestö (ESA), ja näiden järjestöjen jäsenvaltiot ovat Euroopan avaruuspolitiikan kolme keskeistä toimijaa, samoin kuin aiheesta "Maailmanlaajuiset haasteet: eurooppalaisten avaruusjärjestelmien täysimääräinen hyödyntäminen" 25 päivänä marraskuuta 2010 annetun päätöslauselman, jossa pyydetään Euroopan komissiota ja ESA:a helpottamaan niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät ole sekä Euroopan unionin että ESA:n jäseniä, osallistumista kaikkiin yhteistyöohjelmien vaiheisiin,

OTTAVAT HUOMIOON komission 4 päivänä huhtikuuta 2011 antaman tiedonannon "Kohti kansalaisia hyödyttävää Euroopan unionin avaruusstrategiaa",

HALUAVAT virallistaa tiiviin yhteistyösuhteen kaikissa eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin liittyvissä asioissa,

OTTAVAT HUOMIOON Sveitsin kiinnostuksen kaikkiin GNSS-palveluihin, joita EGNOS- ja Galileo-ohjelmissa tarjotaan, myös julkisesti säänneltyyn palveluun,

OTTAVAT HUOMIOON 25 päivänä kesäkuuta 2007 tehdyn Euroopan yhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välisen tieteellistä ja teknistä yhteistyötä koskevan sopimuksen,

OTTAVAT HUOMIOON 28 päivänä huhtikuuta 2008 tehdyn Sveitsin valaliiton ja Euroopan unionin välisen sopimuksen turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoon sovellettavista turvallisuusmenettelyistä, jäljempänä 'turvallisussopimus',

OTTAVAT HUOMIOON edut, jotka saadaan eurooppalaisten GNSS-järjestelmien ja niiden palvelujen samantasoisesta suojaamisesta osapuolten alueilla,

TUNNUSTAVAT osapuolille kansainvälisen oikeuden nojalla kuuluvat velvoitteet, etenkin ne, jotka kuuluvat Sveitsille, joka on pysyvästi puolueeton valtio,

TOTEAVAT, että eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien (EGNOS ja Galileo) toteuttamisesta 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 683/2008¹ mukaan Euroopan yhteisön on oltava kaiken eurooppalaisissa GNSS-ohjelmissa luodun tai kehitetyn aineellisen ja aineettoman omaisuuden, siten kuin ne määritellään kyseisessä asetuksessa, omistaja,

¹ EUVL L 196, 24.7.2008, s. 1.

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan GNSS-viraston perustamisesta 22 päivänä syyskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 912/2010¹,

OTTAVAT HUOMIOON julkisesti säännellyn palvelun käyttöehdoista Galileo-ohjelman mukaisesti perustetussa maailmanlaajuisessa satelliittinavigointijärjestelmässä 25 päivänä lokakuuta 2011 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1104/2011/EU²,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

¹ EUVL L 276, 20.10.2010, s. 11.

² EUVL L 287, 4.11.2011, s. 1.

I OSA
YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 ARTIKLA

Tarkoitus

1. Sopimuksen tarkoituksena on edistää, helpottaa ja vahvistaa osapuolten pitkäkestoista yhteistyötä siviilihallinnon alaisen satelliittinavigoinnin alalla erityisesti Sveitsin osallistumisella eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin.
2. Tässä sopimuksessa määritellään muoto ja ehdot Sveitsin osallistumiselle ohjelmiin.

2 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

1. 'eurooppalaisilla maailmanlaajuisilla satelliittinavigointijärjestelmillä' (eurooppalainen GNSS) Galileo-ohjelmassa perustettua järjestelmää ja Euroopan geostationaarista navigointilisäjärjestelmää (EGNOS);

2. 'tukijärjestelmillä' alueellisia tai paikallisia mekanismeja, kuten EGNOS:ta, joiden avulla maailmanlaajuisen GNSS-järjestelmän käyttäjille voidaan tarjota parempaa suorituskkyä, kuten parempaa tarkkuutta, saatavuutta, toimintavarmuutta ja luotettavuutta;
3. 'Galileolla' Euroopan unionin, ESA:n ja niiden jäsenvaltioiden suunnittelemaa ja kehittämää itsenäistä eurooppalaista siviilihallinnon alaista GNSS-palveluja tarjoavaa satelliittinavigointi- ja ajanmääritysjärjestelmää. Galileon ylläpito voidaan siirtää yksityiselle osapuolelle. Galileolla on tarkoitus luoda avoimia ja kaupallisia palveluja, ihmishenkien turvaamiseen tarkoitettuja ja etsintä- ja pelastuspalveluja sekä suojattuja julkisesti säänneltyjä palveluja, joihin pääsy on rajoitettu valtuutetuille käyttäjille julkisella sektorilla;
4. 'Galileon paikallisosilla' paikallisia järjestelmiä, jotka tarjoavat Galileon satelliittivälitteisten navigointi- ja ajanmäärityssignaalien käyttäjille tietoja käytössä olevan pääjärjestelmän välittämien tietojen täydennykseksi. Paikallisosia voidaan käyttää tarkkuuden parantamiseen lentoasemien ja satamien ympäristössä sekä kaupunkiympäristössä ja muissa maantieteellisesti haasteellisissa ympäristöissä. Galileo tarjoaa yleismalleja paikallisosille;
5. 'maailmanlaajuisen navigoinnin, paikannuksen ja ajanmäärityksen laitteella' mitä tahansa siviilikäyttöön tarkoitettua loppukäyttäjän laitetta, joka on suunniteltu lähettämään, vastaanottamaan tai käsittelemään satelliittivälitteisiä navigointi- tai -ajanmäärityssignaaleja palvelun tarjoamiseksi taikka toimimaan alueellisen tukijärjestelmän kanssa;
6. 'julkisesti säännellyllä palvelulla' Galileo-ohjelmalla perustetun järjestelmän tarjoamaa palvelua, joka on varattu yksinomaan julkishallinnon valtuutetuille käyttäjille sellaisia arkaluonteisia sovelluksia varten, jotka edellyttävät tehokasta pääsynvalvontaa ja korkeatasoista palvelun jatkuvuutta;

7. 'sääntelytoimenpiteellä' mitä tahansa osapuolen lakia, asetusta, sääntöä, toimintapolitiikkaa, menettelyä, päätöstä tai vastaavaa hallinnollista toimea;
8. 'yhteentoimivuudella' mahdollisuutta käyttää maailmanlaajuisia ja alueellisia satelliittinavigointijärjestelmiä ja tukijärjestelmiä ja niiden tarjoamia palveluja yhdessä siten, että tarjotaan käyttäjätasolla parempia toimintoja kuin käyttämällä yksinomaan yhden järjestelmän avointa palvelua;
9. 'teollis- ja tekijänoikeuksilla' Tukholmassa 14 päivänä heinäkuuta 1967 Maailman henkisen omaisuuden järjestön perustamisesta allekirjoitetun yleissopimuksen 2 artiklan viii alakohdan mukaisesti määriteltyä henkistä omaisuutta;
10. 'turvallisuusluokitellulla tiedolla' missä tahansa muodossa olevaa tietoa, jota on suojattava luvattomalta paljastamiselta ja joka voisi jollakin tavalla vahingoittaa osapuolten tai yksittäisten jäsenvaltioiden keskeisiä etuja, kansallinen turvallisuus mukaan lukien. Tällainen tieto merkitään turvallisuusluokitelluksi. Osapuolet turvallisuusluokittelevat nämä tiedot sovellettavien lakien ja säännösten mukaisesti, ja näiden tietojen luottamuksellisuutta, koskemattomuutta ja saatavuutta on varjeltava.

3 ARTIKLA

Yhteistyötä koskevat periaatteet

Osapuolet sopivat noudattavansa seuraavia periaatteita tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa yhteistyötoimissa:

1. oikeuksien ja velvollisuuksien yleiseen tasapainoon perustuva molemminpuolinen hyöty mukaan luettuina rahoitusosuudet ja kaikkien palvelujen saatavuus 15 artiklan mukaisesti
2. vastavuoroiset mahdollisuudet osallistua yhteistyötoimiin Euroopan unionin ja Sveitsin GNSS-hankkeissa
3. yhteistoimintaan mahdollisesti vaikuttavien tietojen varhainen vaihto
4. asianmukainen teollis- ja tekijänoikeuksien suoja 9 artiklan mukaisesti
5. vapaus tarjota satelliittinavigointipalveluja osapuolten alueilla
6. eurooppalaiseen GNSS-järjestelmään liittyvien tuotteiden rajoittamaton kauppa osapuolten alueilla.

II OSA

YHTEISTYÖTÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

4 ARTIKLA

Yhteistyötoimet

1. Satelliittinavigoinnin ja -ajanmäärittelyn yhteistyöaloja ovat radiotaajuuskysymykset, tieteellinen tutkimus ja koulutus, hankinnat, teollisuusyhteistyö, teollis- ja tekijänoikeudet, vientivalvonta, kaupan ja markkinoiden kehittäminen, standardit, sertifiointi ja sääntelytoimenpiteet, turvallisuus, turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihto, henkilöstövaihdot ja palvelujen saatavuus. Osapuolet voivat muuttaa tätä yhteistyöalojen luetteloa 25 artiklan mukaisesti.
2. Tämä sopimus ei vaikuta Euroopan unionin hallinnolliseen itsenäisyyteen säännellä eurooppalaisia GNSS-ohjelmia eikä Euroopan unionin eurooppalaisten GNSS-ohjelmien toimintaa varten perustamaan rakenteeseen. Tämä sopimus ei vaikuta myöskään sovellettaviin sääntelytoimenpiteisiin, joilla pannaan täytäntöön asensuvelvoitteet, vientivalvonta ja teknologian aineettoman viennin valvonta. Se ei myöskään vaikuta kansallista turvallisuutta koskeviin toimenpiteisiin.
3. Osapuolten on sovellettavien sääntelytoimenpiteidensä mukaisesti käytännön mahdollisuuksien mukaan edistettävä tähän sopimukseen perustuvia yhteistyötoimia tarjotakseen tasavertaiset mahdollisuudet osallistua toistensa toimiin 1 kohdassa mainituilla aloilla.

5 ARTIKLA

Radiotaajuudet

1. Osapuolet sopivat jatkavansa yhteistyötä ja tukevansa toisiaan radiotaajuuskysymyksissä Kansainvälisessä televiestintäliitossa (ITU) ottaen huomioon 5 päivänä marraskuuta 2004 allekirjoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan "Yhteisymmärryspöytäkirja Galileo-radiosatelliittinavigointijärjestelmää koskevien ITU:n tallentamien tietojen hallinnoinnista".
2. Osapuolet vaihtavat tietoja taajuuksia koskevista hakemuksista ja suojaavat riittävien taajuuksien osoittamista Galileolle, jotta voidaan varmistaa Galileo-palvelujen saatavuus käyttäjien hyödyksi maailmanlaajuisesti ja etenkin Sveitsissä ja Euroopan unionissa.
3. Suojatakseen radionavigointitaajuudet katkoksilta ja häiriöiltä osapuolet määrittävät häiriöiden lähteitä ja etsivät molemminpuolisesti hyväksyttäviä ratkaisuja tällaisten häiriöiden torjumiseksi.
4. Tällä sopimuksella ei millään tavoin poiketa voimassa olevista ITU:n säännöistä, kuten ITU:n radio-ohjesäännöstä.

6 ARTIKLA

Tieteellinen tutkimus ja koulutus

1. Osapuolet edistävät yhteisiä tutkimus- ja koulutustoimia eurooppalaisen GNSS:n alalla Euroopan unionin ja Sveitsin tutkimusohjelmissa ja muissa osapuolten asiaan liittyvissä ohjelmissa. Yhteisten tutkimustoimien on edistettävä eurooppalaisen GNSS:n jatkokehityksen suunnittelua.
2. Osapuolet määrittelevät asianmukaiset mekanismit toimivien yhteyksien ja asiaankuuluviin tutkimusohjelmiin osallistumisen varmistamiseksi.

7 ARTIKLA

Hankinnat

1. Osapuolet soveltavat eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin liittyvissä hankinnoissa sitoumuksiaan, jotka perustuvat Maailman kauppajärjestön WTO:n sopimukseen julkisista hankinnoista, jäljempänä 'GPA-sopimus', sekä 21 päivänä kesäkuuta 1999 tehtyyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton sopimukseen tietyistä julkisiin hankintoihin liittyvistä näkökohdista.

2. Sveitsin toimijoilla on oikeus osallistua hankintoihin, jotka koskevat eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin liittyvien palvelujen tarjoamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta GPA-sopimuksen XXIII artiklan (tarkistetun GPA-sopimuksen III artiklan) soveltamista.

8 ARTIKLA

Yhteistyö teollisuuden alalla

Osapuolet edistävät ja tukevat toistensa yritysten välistä yhteistyötä muun muassa yhteisyrityksissä sekä edistämällä sveitsiläisten yritysten osallistumista asianmukaisiin eurooppalaisiin toimialajärjestöihin ja Euroopan unionin yritysten osallistumista asianmukaisiin sveitsiläisiin toimialajärjestöihin, missä tavoitteena on eurooppalaisten satelliittinavigointijärjestelmien hyvä toimivuus sekä Galileo-sovellusten ja -palvelujen käytön ja kehittämisen edistäminen.

9 ARTIKLA

Teollis- ja tekijänoikeudet

Teollisen yhteistyön helpottamiseksi osapuolet myöntävät ja turvaavat teollis- ja tekijänoikeuksien riittävän ja tosiasiallisen suojan eurooppalaisen GNSS:n kehittämisen ja toiminnan kannalta merkityksellisillä aloilla WTO:n teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyssä sopimuksessa (TRIPS) vahvistettujen tiukimpien kansainvälisten normien mukaisesti; tähän luetaan kuuluvaksi myös tällaisten normien noudattamisen tehokas valvonta.

10 ARTIKLA

Vientivalvonta

1. Jotta osapuolet harjoittaisivat yhdenmukaista vientivalvonta- ja asesulkupolitiikkaa eurooppalaisten GNSS-ohjelmien yhteydessä, Sveitsi hyväksyy ja panee täytäntöön lainkäyttöalueellaan ja kansallisten lakiensa ja menettelyjensä mukaisesti pikaisesti sellaiset säännökset, joilla varmistetaan eurooppalaisia GNSS-ohjelmia varten nimenomaisesti suunniteltujen tai muunnettujen teknologioiden, tietojen ja tuotteiden viennin valvonta ja leviämisen estäminen. Näillä säännöksillä on varmistettava vastaavantasoinen vientivalvonta ja leviämisen estäminen kuin on voimassa Euroopan unionissa.
2. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vastaavantasosta viennin valvontaa ja leviämisen estämistä ei voida saavuttaa, sovelletaan 22 artiklassa määrättyä menettelyä.

11 ARTIKLA

Kaupan ja markkinoiden kehittäminen

1. Osapuolet edistävät Euroopan unionin ja Sveitsin satelliittinavigoinnin infrastruktuuriin ja maailmanlaajuisen navigoinnin, paikannuksen ja ajanmäärityksen laitteisiin, mukaan lukien eurooppalaisten GNSS-ohjelmien kannalta merkitykselliset Galileon paikallisosat ja sovellukset, kohdistuvaa kauppaa ja investointeja.

2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi osapuolet lisäävät yleisön tietoisuutta Galileo-satelliittinavigointitoiminnasta, määrittävät GNSS-sovellusten kasvua mahdollisesti haittaavia esteitä ja edistävät tätä kasvua asianmukaisin toimenpitein.
3. Määritelläkseen käyttäjätarpeet ja vastatakseen niihin osapuolet voivat käyttää tulevaa GNSS-käyttäjäfoorumia.
4. Tämä sopimus ei vaikuta WTO:n perustamissopimuksen mukaisiin osapuolten oikeuksiin eikä velvoitteisiin.

12 ARTIKLA

Standardit, sertifiointi ja sääntelytoimenpiteet

1. Osapuolet katsovat, että kantojen koordinointi maailmanlaajuisia satelliittinavigointipalveluja koskevassa kansainvälisessä standardoinnissa ja sertifiointissa on tärkeää, ja näin ollen tukevat yhdessä Galileo- ja EGNOS-standardien kehittämistä ja edistävät niiden soveltamista maailmanlaajuisesti painottaen yhteentoimivuutta muiden GNSS-järjestelmien kanssa.

Koordinoinnin yhtenä tavoitteena on edistää Galileo-palvelujen laajaa ja innovatiivista käyttöä avoimiin ja kaupallisiin tarkoituksiin ja ihmishengen turvaamistarkoituksiin maailmanlaajuisena navigointi- ja ajanmääritysstandardina. Osapuolet luovat suotuisat olosuhteet Galileo-sovellusten kehittämiseksi.

2. Edistääkseen ja toteuttaakseen tämän sopimuksen tavoitteita osapuolet tekevät tilanteen mukaan yhteistyötä kaikissa GNSS-järjestelmiin liittyvissä asioissa ja varsinkin niissä, joita käsitellään Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä, Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä ja ITU:ssa.
3. Osapuolet varmistavat, että eurooppalaisen GNSS:n teknisiin standardeihin, sertifiointiin ja lupavaatimuksiin ja -menettelyihin liittyvät toimenpiteet eivät muodosta tarpeettomia kaupan esteitä. Kansallisten vaatimusten on perustuttava puolueettomiin, syrjimättömiin ja avoimiin ennalta vahvistettuihin perusteisiin.
4. Osapuolet ryhtyvät tarvittaviin sääntelytoimenpiteisiin, jotta Galileo-vastaanotinten sekä maanpäällisten ja avaruuteen sijoitettavien osien täysimittainen käyttö on mahdollista niiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla. Tältä osin Sveitsi myöntää lainkäyttövaltaansa kuuluvalla alueella Galileolle vähintään yhtä suotuisan kohtelun kuin muille vastaaville satelliittinavigointipalvelujärjestelmille.

13 ARTIKLA

Turvallisuus

1. Suojatakseen eurooppalaisia GNSS-ohjelmia väärinkäytön, häiriöiden, katkosten ja ilkeivallan kaltaisilta uhkilta osapuolten on toteutettava kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet varmistaakseen satelliittinavigointipalvelujen ja niihin liittyvän alueillaan sijaitsevan infrastruktuurin ja kriittisen omaisuuden keskeytymättömän toiminnan, käyttöturvallisuuden ja turvatoimet, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 artiklan 2 kohdan soveltamista.

2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi Sveitsi hyväksyy ja saattaa lainkäyttöalueellaan kansallisten lakiansa ja menettelyjensä mukaisesti voimaan pikaisesti säännökset, jotka tarjoavat vastaavantasoisien turvallisuuden ja suojan kuin Euroopan unionissa sovellettavat säännökset, jotta eurooppalaisten GNSS-ohjelmien arkaluontoista omaisuutta, tietoa ja teknologiaa voidaan suojata tällaisilta uhkilta ja ei-toivotulta levittämiseltä sekä valvoa ja hallinnoida niitä.
3. Jos tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua vastaavantasoisia turvallisuutta ja suojaa ei voida saavuttaa, sovelletaan 22 artiklassa määrättyä menettelyä.

14 ARTIKLA

Turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihto

1. Euroopan unionin turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdossa ja suojauksessa on noudatettava turvallisuussopimusta ja turvallisuussopimuksen soveltamissäännöksiä.
2. Sveitsi voi vaihtaa turvallisuusluokiteltuja eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin liittyviä tietoja, joissa on kansallinen turvallisuusluokitusmerkintä, niiden jäsenvaltioiden kanssa, joiden kanssa se on tehnyt asiasta kahdenvälisen sopimuksen.
3. Osapuolten on pyrittävä luomaan kattava ja johdonmukainen oikeudellinen kehys Galileo-ohjelmaa koskevien turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdolle kaikkien osapuolten kesken.

15 ARTIKLA

Palvelujen saatavuus

Sveitsillä on pääsy kaikkiin tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviin eurooppalaisiin GNSS-palveluihin ja erillisen julkisesti säännellystä palvelusta tehdyn sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaan julkisesti säänneltyyn palveluun.

Sveitsi on ilmaissut kiinnostuksensa julkisesti säänneltyyn palveluun ja pitää sitä tärkeänä osatekijänä osallistumisessaan eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin. Osapuolet pyrkivät tekemään julkisesti säänneltyä palvelua koskevan sopimuksen, jolla varmistetaan Sveitsin osallistuminen julkisesti säänneltyyn palveluun, heti kun Sveitsi on toimittanut asiaa koskevan pyynnön ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklassa määrätty menettely on saatettu päätökseen.

16 ARTIKLA

Osallistuminen Euroopan GNSS-viraston toimintaan

Sveitsillä on oikeus osallistua Euroopan GNSS-viraston toimintaan Euroopan unionin ja Sveitsin välillä tehtävässä sopimuksessa määrätyin ehdoin. Asiaa koskevat neuvottelut aloitetaan heti, kun Sveitsi on toimittanut sitä koskevan pyynnön ja Euroopan unioni on saattanut tarvittavat menettelynsä päätökseen.

17 ARTIKLA

Osallistuminen komiteoiden työhön

Sveitsin edustajat kutsutaan osallistumaan tarkkailijoina niiden komiteoiden työhön, jotka on perustettu eurooppalaisten GNSS-ohjelmien toimien hallintoa, kehittämistä ja toteuttamista varten, asiaa koskevien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti ja ilman äänioikeutta. Tämä koskee erityisesti osallistumista GNSS-ohjelmakomitean ja GNSS-turvallisuuskomitean sekä niiden työryhmien ja erityistyöryhmien työhön.

III OSA

RAHOITUSMÄÄRÄYKSET

18 ARTIKLA

Rahoitus

Sveitsi osallistuu eurooppalaisten GNSS-ohjelmien rahoitukseen. Sveitsin rahoitusosuus lasketaan käyttäen suhdelukua, joka saadaan määrittämällä Sveitsin markkinahintaisen bruttokansantuotteen ja jäsenvaltioiden yhteenlaskettujen markkinahintaisten bruttokansantuotteiden välinen suhde.

Sveitsin rahoitusosuus eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin vuosina 2008–2013 on 80 050 870 euroa.

Määrä maksetaan seuraavasti:

2013: 60 000 000 euroa

2014: 20 050 870 euroa

Vuonna 2014 ja sitä seuraavina vuosina Sveitsin rahoitusosuus maksetaan vuosittain.

IV OSA LOPPUMÄÄRÄYKSET

19 ARTIKLA

Korvausvastuu

Koska Sveitsi ei ole eurooppalaisen GNSS:n omistaja, sille ei koidu omistajuudesta johtuvia korvausvastuita.

20 ARTIKLA

Sekakomitea

1. Perustetaan Euroopan unionin ja Sveitsin GNSS-komitea -niminen sekakomitea. Se koostuu osapuolten edustajista ja vastaa tämän sopimuksen hallinnoinnista ja moitteettomasta soveltamisesta. Sitä varten se laatii suosituksia. Se tekee päätöksiä sopimuksessa määrätyissä tapauksissa. nämä päätökset pannaan täytäntöön osapuolten omien sääntöjen mukaisesti. Sekakomitea tekee ratkaisunsa yhteisellä sopimuksella.
2. Sekakomitea vahvistaa työjärjestyksensä, jossa annetaan muun muassa yksityiskohtaiset säännöt kokousten koollekutsumisesta, sekakomitean puheenjohtajan nimittämisestä ja puheenjohtajan toimikauden määrittelemisestä.
3. Sekakomitea kokoontuu tarpeen mukaan. Euroopan unioni tai Sveitsi voi pyytää kokouksen kutsumista koolle. Sekakomitea kokoontuu 15 päivän kuluessa 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun pyynnön esittämisestä.
4. Sekakomitea voi päättää perustaa työ- tai asiantuntijaryhmiä avustamaan itseään tehtäviensä suorittamisessa.
5. Sekakomitea voi päättää muuttaa liitettä I.

21 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Sopimuksen moitteettoman noudattamisen varmistamiseksi osapuolet vaihtavat säännöllisesti tietoja ja neuvottelevat sekakomiteassa minkä tahansa osapuolen pyynnöstä.
2. Osapuolet neuvottelevat viipymättä minkä tahansa osapuolen pyynnöstä kysymyksistä, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista.

22 ARTIKLA

Suojatoimenpiteet

1. Kukin osapuoli voi sekakomiteassa käytyjen neuvottelujen jälkeen toteuttaa asianmukaisia suojatoimenpiteitä, kuten yhden tai useamman yhteistyötoimen keskeyttäminen, jos se havaitsee, ettei osapuolten välillä enää ole varmistettu vastaavantasoisia vientivalvontaa tai turvallisuutta. Jos viivästykset voisivat vaarantaa GNSS:n asianmukaisen toiminnan, väliaikaisia suojatoimenpiteitä voidaan toteuttaa ilman edeltävää kuulemistä, edellyttäen että kuuleminen järjestetään välittömästi mainittujen toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden laajuus ja kesto on rajoitettava siihen mikä on tarpeen tilanteen korjaamiseksi ja sopivan tasapainon varmistamiseksi tästä sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välillä. Toinen osapuoli voi pyytää sekakomiteaa neuvottelemaan näiden toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta. Jos riitaa ei onnistuta ratkaisemaan 6 kuukauden kuluessa, kumpi tahansa osapuoli voi viedä riidan käsiteltäväksi sitovassa välimiesmenettelyssä liitteessä I vahvistetun menettelyn mukaisesti. Tässä yhteydessä ei voida ratkaista sellaisten tämän sopimuksen määräysten tulkintaan liittyviä kysymyksiä, jotka ovat samanlaiset kuin vastaavat Euroopan unionin oikeuden säännökset ja määräykset.

23 ARTIKLA

Riitojen ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan sekakomiteassa käytävillä neuvotteluilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 artiklan soveltamista.

24 ARTIKLA

Liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

25 ARTIKLA

Tarkistaminen

Tätä sopimusta voidaan muuttaa ja kehittää milloin tahansa osapuolten välisellä yhteisellä sopimuksella.

26 ARTIKLA

Irtisanominen

1. Euroopan unioni tai Sveitsi voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle osapuolelle. Sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua tällaisesta ilmoituksesta.
2. Tämän sopimuksen irtisanominen ei vaikuta sen perusteella toteutettujen järjestelyjen eikä teollis- ja tekijänoikeuksien alalla syntyneiden erityisten oikeuksien ja velvoitteiden voimassaoloon tai kestoon.
3. Jos tämä sopimus irtisanotaan, sekakomitea tekee ehdotuksen, jotta osapuolet voivat ratkaista mahdolliset avoimet kysymykset, mukaan lukien taloudelliset seuraukset, ottaen huomioon pro rata temporis -periaatteen.

27 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Osapuolet hyväksyvät tämän sopimuksen omien sisäisten menettelyjensä mukaisesti. Se tulee voimaan viimeisen hyväksymistä koskevan ilmoituksen antamispäivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, Sveitsi sekä Euroopan unioni sopivat tämän sopimuksen Euroopan unionin toimivaltaan kuuluvilta osin soveltavansa sopimusta väliaikaisesti sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona jälkimmäinen ilmoitus tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen on annettu.

Tämän sopimuksen väliaikaisen soveltamisen aikana 20 artiklassa tarkoitettu sekakomitea muodostuu Sveitsin ja Euroopan unionin edustajista.

3. Tämä sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi.

4. Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja sen jokainen teksti on todistusvoimainen.

VÄLIMIESMENETTELY

Jos riita saatetaan välimiesmenettelyyn, nimitetään kolme välimiestä, jolleivät osapuolet toisin päättä.

Kukin osapuoli nimittää yhden välimiehen 30 päivän kuluessa.

Nimitetyt välimiehet nimeävät yksimielisesti puheenjohtajan, joka ei ole kummankaan osapuolen kansalainen. Jos välimiehet eivät pääse yksimielisyyteen kahden kuukauden kuluessa nimittämisestään, he valitsevat puheenjohtajan sekakomitean laatimasta seitsemän nimeä sisältävästä luettelosta. Sekakomitea laatii luettelon ja pitää sen ajan tasalla sisäisten sääntöjensä mukaisesti.

Jolleivät osapuolet toisin päättä, välimiesoikeus vahvistaa itse työjärjestyksensä. Se tekee päätöksensä määräenemmistöllä.

SVEITSIN EUROOPPALAISIIN GNSS-OHJELMIIN
MYÖNTÄMÄ RAHOITUSOSUUS

1. Sveitsin Euroopan unionin talousarvioon eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin osallistumista varten osoittama rahoitusosuus on vuosina 2008–2013 seuraava (euroa):

2013	2014
60 000 000	20 050 870

Vuonna 2014 ja sitä seuraavina vuosina Sveitsin rahoitusosuus maksetaan vuosittain.

2. Sovelletaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavaa varainhoitoasetusta¹ ja sen täytäntöönpanosääntöjä², erityisesti Sveitsin rahoitusosuuden hallinnointiin.
3. Komissio korvaa Sveitsin edustajien ja asiantuntijoiden matka- ja oleskelukulut, jotka liittyvät heidän osallistumiseensa ohjelman täytäntöönpanoon liittyviin komission järjestämiin kokouksiin, samoin perustein ja samoja voimassa olevia menettelyjä noudattaen kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kustannukset.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

² Komission delegoitu asetetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

4. Komissio pyytää Sveitsiä maksamaan sen rahoitusosuutta ohjelmien talousarviossa vastaavat varat tämän sopimuksen mukaisesti.

Rahoitusosuus ilmoitetaan euroina, ja se maksetaan komission euromääräiselle pankkitilille.

5. Maksujärjestelyt ovat seuraavat:

- a) Vuonna 2013 tämän sopimuksen väliaikaisen soveltamisen jälkeen Sveitsi maksaa rahoitusosuutensa viimeistään 30 päivää varoja koskevan pyynnön vastaanottamisen jälkeen.
- b) Vuonna 2014 Sveitsi maksaa rahoitusosuutensa (sekä vuosilta 2008–2013 että vuodelta 2014) viimeistään 30 päivää varoja koskevan pyynnön vastaanottamisen jälkeen. Varoja koskevaa pyyntöä ei esitetä ennen 1 päivää heinäkuuta.
- c) Vuonna 2015 ja seuraavina vuosina Sveitsi maksaa rahoitusosuutensa 1 päivään huhtikuuta mennessä, jos Sveitsi vastaanottaa varoja koskevan pyynnön ennen 1 päivään maaliskuuta mennessä. Varoja koskeva pyyntö, jonka Sveitsi vastaanottaa 1 päivän maaliskuuta jälkeen, maksetaan viimeistään 30 päivää vastaanottamisen jälkeen.

Jos rahoitusosuuden maksu viivästyy, Sveitsi maksaa korkoa maksamattomasta määrästä eräpäivästä alkaen. Viivästyskorko on Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltama, Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa julkaistava korko sen kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä, jona maksuaika on kulunut umpeen, korotettuna 3,5 prosenttiyksiköllä.